

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/202/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214210040
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214210040.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, o vymozenie sumy vo výške 669,75 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 8Er/687/2014-16 zo dňa 14. augusta 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením, vydaným vyššou súdnou úradníčkou, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorský úrad so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 14.03.2014. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovenia 45 ods. 1, 2, zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014, § 39 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 161/2011 Z.z., ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je dôvodne podaná. Uviedol, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava sp. zn. SR 00925/13 zo dňa 07.08.2013. Za preukázané považoval, že účastníci uzatvorili dňa 26.10.2011 zmluvu o úvere č. 400700896, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 500,- eur, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom za jeho poskytnutie celkovo vo výške 984 eura, v 12-ich mesačných splátkach po 82,- eur. Okrem toho mal za preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 26.10.2011 rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej podľa čl. II všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 400700896, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stáлом rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) s tým, že zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Podľa názoru súdu prvého stupňa rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného

sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa, t.j. oprávneného. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. V danom prípade nie je možné podľa názoru súdu formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Mal za to, že doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho na vôli dodávateľa. Spotrebiteľ musí mať vždy právo obrátiť sa na všeobecný súd. Ak aj je v rozhodcovskej zmluve uvedené, že v prípade, že sa spotrebiteľ obráti ako prvý na všeobecný súd, v tom prípade už nemôže dodávateľ riešiť spor na rozhodcovskom súde, je to vo väčšine prípadov neúčinné vzhľadom na to, že málokto spotrebiteľ je právne zdatný natoľko, aby sa ako prvý obrátil na súd, zvlášť ak ide o uplatňovanie práv z pohľadávky, na zaplatenie ktorej je sám zaviazaný. Navyše doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu v deň uzatvorenia zmluvy o úvere. Súd tiež poukázal na formu rozhodcovskej zmluvy, ktorá je napísaná drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom, čo už samo osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle občianskeho zákonníka neplatná. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa predmetnú rozhodcovskú doložku posúdil ako neprijateľnú, ktorá je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Vzhľadom na to, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul - rozhodcovský rozsudok nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať, súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Poukázal na to, že súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ust. § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, avšak v štádiu rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako vyžaduje ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní, pričom preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Podľa názoru oprávneného v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, t.j. nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Svoje závery oprel aj o nález Ústavného súdu SR sp. zn. 5/2000. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza podľa oprávneného k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci. Poukázal na to, že s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd prvého stupňa tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 ods. 2 tejto zmluvy mal povinný možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Podľa názoru oprávneného cieľom ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 druhej vety OSP vyjadрила, že nemieni odvolaniu vyhovieť a preto predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

V prejednávanej veci sa oprávnený svojím návrhom zo dňa 13.03.2014, spísaným pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 60, o vykonanie exekúcie voči povinnému na vymoženie sumy 669,75 eura s prísl. Exekučným titulom je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 07.08.2013, sp. zn. SR 00925/13, vydaný Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2013 a vykonateľnosť dňa 29.08.2013. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor prvostupňovému súdu dňa 23.05.2014, o ktorej súd následne napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že túto z dôvodov v ňom uvedených zamietol.

Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku v aktuálnom znení, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, 4ead) a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že zmluva o úvere zo dňa 26.10.2011 uzatvorená medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľskou zmluvou, uzatvorená štandardným formulárovým systémom. V ust. § 52 ods.1 OZ je stanovené, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Z úverovej zmluvy zo dňa 26.10.2011 (č.l. 5 spisu) a z výpisu oprávneného z obchodného registra (č.l. 8 spisu) je zrejmé, že veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinný, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa, a to i napriek tomu, že v predmetnej zmluve o úvere dlžník (povinný) prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania. Odvolací súd dodáva, že uvedené nepostačuje na vyvodenie záveru, že daná zmluva nie je spotrebiteľská, keďže veriteľ musí preukázať opodstatnenosť poukazu úveru na výkon povolania a súvis poskytovaného úveru s povolaním povinného. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa správne posúdil povinného ako spotrebiteľa, oprávneného ako dodávateľa, úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu a správne aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v danej právnej veci si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi na základe rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi

oprávneným a povinným dňa 26.10.2011. S poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 122/2011 vyplýva, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

Odvolací súd poukazuje aj na článok II. bod. 1 rozhodcovskej zmluvy v ktorom sa uvádza, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Podľa článku II. bod. 2 rozhodcovskej zmluvy zmluvné strany sa tiež dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej zmluvy. Ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že takto koncipovaná rozhodcovská zmluva, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Napriek tomu, že táto bola v danom prípade uzavretá na samostatnej listine a teda na prvý pohľad sa táto môže javiť ako individuálne dojednaná, podľa názoru odvolacieho súdu táto nielenže nebola dojednaná individuálne, ale bola uzavretá v čase zníženej bdelosti spotrebiteľa, ktorého motiváciou bolo uzavrieť úverovú zmluvu, čo mohlo mať za následok, že jeho vôľa uzavrieť súčasne aj rozhodcovskú zmluvu mohla byť podstatne ovplyvnená. Vzhľadom na podstatu úverového plnenia oprávneného (veriteľa - dodávateľa), je viac ako pravdepodobné, že subjektom, ktorý bude uplatňovať svoje nároky pred povolaným orgánom, bude práve oprávnený a povolaným orgánom pre možné efektívnejšie dovolanie sa svojho nároku bude rozhodcovský orgán podľa výberu určeného subjektu. Predmetná rozhodcovská zmluva v čl. II. bod 2 obsahuje neprijateľné dojednanie z dôvodu, že vylučuje právo zmluvnej strany podať žalobu na všeobecný súd potom, čo jedna zo zmluvných strán podá žalobu na Stály rozhodcovský súd. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že práve dodávateľ - oprávnený, je ten, ktorý si uplatňuje nároky z úverových zmlúv podaním žaloby na Stálom rozhodcovskom súde, v dôsledku čoho fakticky odníma právo spotrebiteľovi - povinnému domáhať sa svojich práv zaručených článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na všeobecnom súde. Odvolací súd konštatuje, že rozhodcovskej zmluvy vôbec jasne nevyplýva, v akom rozsahu a akou osobou bol spotrebiteľ - povinný poučený adekvátne o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy. Aj podľa názoru odvolacieho súdu obsah tejto rozhodcovskej zmluvy nemal povinný ako spotrebiteľ reálnu možnosť ovplyvniť, pričom dojednanie takejto zmluvy v spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa prijal záver, že predmetný exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne vo výroku potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.